

ERGONOMIĪKAS UN DROŠĪBAS KULTŪRA – EFEKTĪVA BIZNESA VEICINAŠANA

Dagnis Garais,
SIA “Ventspils nafta” termināls”

Tēmas aktualitāte

- ✓ Katru gadu Eiropas Savienībā vairāk nekā **5500** cilvēku mirst nelaimes gadījumos
- ✓ Starptautiskā Darba organizācija lēš, ka katru gadu ES no arodslimībām mirst **159 000** cilvēku
- ✓ Uzņēmumi ES zaudē aptuveni **143 miljonus** darba dienu katru gadu dēļ nelaimes gadījumiem darbā
- ✓ Šādi nelaimes gadījumi un veselības traucējumi izmaksā ES ekonomikai vismaz **490 miljardu** eiro gadā

Kādi varētu būt iemesli?

- ✓ Nespēja ieviest vai izpildīt uz papīra esošās drošības prasības
- ✓ Nav izmantota priekšrocība mācīties no citu kļūdām

- ✓ Neatbilstoša darba vide un darba apstākļi
- ✓ Nespēja mācīties no jebkura negadījuma, GNN vai problēmas, izvilkt cēloņsakarības un uzlabot savu darbu izejot no gūtām mācībām

- ✓ Nevēlēšanās iesaistīt darbiniekus
- ✓ Nekvalitatīva apmācība
- ✓ **ĻOTI ZEMA DROŠĪBAS KULTŪRA**

Šveices siera modelis negadījumu cēloņiem

Kas tad ir DROŠĪBAS KULTŪRA?

- ✓ Drošības kultūra ir vēlme darīt pareizas darbības, pareizā viedā un pareizā laikā, VISU LAIKU
- ✓ Drošības kultūra ir rezultāts visām darbībām un bezdarbībām, kuras ir nosēdušās gan organizācijas gan tās darbinieku atmiņā
- ✓ Individuālo un organizācijas drošības kultūru ietekmē etniskā kultūra un uzvedība ārpus darba
- ✓ Drošības kultūra – mūžīgu vērtību un attiecību kopums attiecībā uz drošību, ko daļa katrs organizācijas darbinieks visos tās līmeņos

Kas ir kopīgs Drošības kultūrai un Ergonomikai

Makroergonomikas pielietojums **Drošības kultūrā**, īpaši **darbinieka un organizācijas mijiedarbībā**, ir vērsts uz **darbinieka un uzņēmuma abpusēju labumu un panākumiem darba drošības sistēmas uzlabošanā***

Ergonomikas uzdevums ir **darba procesa un darba vides piemērošana** cilvēka psihiskajām un fiziskajām iespējām, lai nodrošinātu **efektīvu darbu**, kas **neizraisa draudus cilvēka veselībai** un kuru var viegli izpildīt

Hendrick & Kleiner 2002

12 Drošības Kultūras būtiskas iezīmes

1. Iedibināt Drošību kā vienu no pamatvērtībām

2. Nodrošināt spēcīgu vadību (vadītspēju)

3. Iedibināt un strikti uzturēt augstus snieguma standartus

4. Formalizēt drošības kultūras uzsvaru un pieeju

5. Uzturēt «ievainojamības» sajūtu

6. Iedrošināt cilvēkus veiksmīgi izpildīt viņu drošības atbildību

7. Paļauties uz eksperta zināšanām

8. Nodrošināt atvērtu un efektīvu komunikāciju

9. Iedibināt vidi kurā ir komfortabli uzdot jautājumus un mācīties

10. Veicināt savstarpējo uzticēšanos

11. Sniegt savlaicīgu atbildes reakciju uz drošības jautājumiem un bažām

12. Veikt nepārtrauktu snieguma monitoringu

Kādu Drošības Kultūru mēs vēlamies?

Drošības Kultūra Atbildības sajūtas mērogā

Drošības kultūras transformācija

Faktori, kuras cenšas novirzīt Drošības Kultūru no vēlamā virziena

Ārējā politika (Valsts vai pašvaldības) un uzņēmuma iekšējā politika,

Politika

Sabiedrības attieksme, kura meklē vainīgo vai sodāmo negadījumā vai incidentā

Kildīga (uz tiesvedību tendēta) sabiedrības attieksme

Sodi par pārkāpumiem vai valsts / pašvaldības vai uzņēmuma iekšienē pastāvošie

Finansiālie sodi

Konkurence biznesā

Ja uzņēmumu vai industrijas darbība norit ļoti augstā konkurences situācijā, vai peļņas procents ir neliels

Slēpna

Vainojoša

Atvērta & ziņojoša Taisnīga

←
Politika

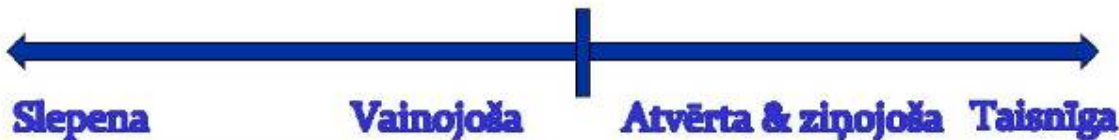
← ←
Kildīga (uz tiesvedību tendēta)
sabiedrības attieksme

← ← ←
Finansiālie
sodi

← ← ← ←
Konkurence
biznesā

PRAKTISKA GUDRĪBA

Tendence uz gudru rīcību rīkojoties atbilstoši **morāli augstiem standartiem** pretim **izaicinošiem apstākļiem** vai gatavībā tos sagaidīt

Augsti standarti un augsta uzstādītā «latiņa», piemēram nulle (0) negadījumu,

Normatīvo aktu prasības kuras pieprasa, piemēram negadījumu ziņošanu, uzticības personas organizācijā.

Atsevišķu cilvēku iniciatīva un rīcība, kura maina «spēles noteikumus» jeb visu sistēmu

Organizācijas darbinieku darbība prioritāri orientēta uz atbildīgu un drošu darbību nevis drošu rezultātu

Izcilības standarti (drošībā)

Likumdošanas prasības

Aktīva atsevišķu cilvēku iniciatīva

Izcilība darbībās & Finansiālie rezultāti

Kādu Drošības Kultūru vēlēšies uzņēmējs?

Slepena

Vainojoša

Atvērta & ziņojoša

Taisnīga

←
Politika

Izcilības standarti
(drošībā)

←
Kildīga (uz tiesvedību tendēta)
sabiedrības attieksme

←
Finansiālie
sodi

Aktīva atsevišķu
cilvēku iniciatīva

←
Konkurence
biznesā

Izcilība darbībās &
Finansiālie rezultāti

IEGUVUMI

Mazākas izmaksas
Mazāki riski
Labāka reputācija

Palielinās ražīgums
Palielinās motivācija
Samazinās negadījumi

PALDIES!

10/1/2014

16

